

Kansen voor biobased

Bert Frowijn, Tebodin: 'Nieuwe samenwerkingsverbanden tussen food en chemie'

Meer investeren in de Europese thuismarkt en het verwaarden van reststromen: die twee ontwikkelingen signaleert businessline director Food Bert Frowijn van Tebodin. Die ontwikkelingen bieden kansen voor duurzamer en meer biobased produceren.

Jarenlang was de aandacht van grote voedingsmiddelenbedrijven gericht op groei-markten als Azië. Daarin is echter een kentering zichtbaar, zegt Bert Frowijn van advies- en ingenieursbureau Tebodin. De aandacht bij nieuwe investeringen is aan het verschuiven naar Noordwest-Europa. "Het investeringsklimaat is hier aangetrokken, de marges zijn goed en er is hier langere tijd minder geïnvesteerd", verklaart Frowijn de trend. "En voor veel bedrijven is Europa een belangrijke thuismarkt vanwege het volume."

Tebodin gaat mee in die trend door zelf eveneens zijn Europese vestigingen te versterken en uit te breiden. "In België bij-

'Bij nieuwe investeringen verschuift de aandacht naar Noordwest-Europa'

voorbeeld hebben we ambities om flink te groeien. Verder zijn we net gestart met een vestiging in Groot-Brittannië en richten we ons sterker op Duitsland." Die versterkingen zijn belangrijk voor Tebodin, onderdeel van de Bilfinger Groep, omdat het ter plekke een partner wil zijn voor bedrijven en toegevoegde waarde levert doordat het de bedrijfsprocessen tot in de puntjes begrijpt.

De bio-etanolafabriek van Cargill in het Duitse Barby is een voorbeeld waarbij Tebodin was betrokken. Bij dit type projecten denkt Tebodin al in een zeer

vroeg stadium mee. "Met onze dienst Master Planning brengen we voor de opdrachtgever verschillende alternatieven voor locatiekeuze, bouw en inrichting van de fabriek in kaart. Zowel de kosten als risico's van de verschillende mogelijkheden maken we zichtbaar", zegt Frowijn. Tebodin zorgt zo voor een totaaloverzicht van de negatieve en positieve kanten van verschillende keuzes.

Daarnaast heeft Tebodin voor het bepalen van de duurzaamheid van diverse opties de circulaire productiescan ontwikkeld; dit samen met het bedrijf EcoChain. "Met behulp van die scan kijken we naar alle grondstoffen en energiestromen in een bedrijf. Eigenlijk doen we een soort levenscyclusanalyse per product. De klant ziet zo waar zijn investeringen het meeste rendement hebben en het meest duurzaam zijn. Bijvoorbeeld bij Bolletje heeft dat tot nieuwe inzichten geleid."

Tebodin zet sterk in op biobased productie binnen de trend van duurzaam produceren. "Op het gebied van de verwaarding van biomassa-reststromen is al veel onderzoek gedaan. We zitten nu in de fase van het opschalen en in de praktijk brengen", aldus Frowijn. Naast de bouw van de bioethanolafabriek, geeft Tebodin bijvoorbeeld engineeringssupport in een semicommerciële demonstratiefabriek van de BioValGroup. Daar worden uit biomassa-reststromen schone brandstoffen en hoogwaardige kunstmest geproduceerd. Bij biobased productie komen food en chemie samen in biotechnologie. Zo kunnen agroreststromen grondstof worden

Bert Frowijn

voor biomaterialen, bijvoorbeeld bioplastics. "Je ziet dan ook dat bedrijven als Akzo en DSM aan de ene kant, en Cargill, Avebe, Cosun of FrieslandCampina aan de andere kant, elkaar opzoeken om kennis te delen. Er ontstaan heel nieuwe samenwerkingsverbanden. Daarbij leveren de voedingsmiddelenbedrijven veelal de grondstoffen en de grondstofkennis en de chemiebedrijven de proces- en marktkennis. Binnen die samenwerking is Tebodin de ideale partner, want wij snappen de processen en de uitdagingen en komen met oplossingen."